

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSKK/86

T.C.
YARGITAY
10. Hukuk Dairesi

Esas No. 2020/5680
Karar No. 2020/7401
Tarihi: 21/12/2020

- SİGORTALI HİZMETLERİN TESPİTİ
- HİZMET TESPİT DAVALARININ KAMU DÜZENİNDEN OLDUĞU

ÖZETİ Davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 79/10.(5510 86 vd.) maddesi olup bu tür sigortalı hizmetlerin tespitine ilişkin davaların, kamu düzeniyle ilgili olduğu ve bu nedenle de özel bir duyarlılıkla ve özenle yürütülmesinin zorunlu ve gerekli bulunduğu açıktır. Bu çerçevede, hak kayıplarının ve gerçeğe aykırı sigortalılık süresi edinme durumlarının önlenmesi, temel insan haklarından olan sosyal güvenlik hakkının korunabilmesi için, bu tür davalarda tarafların gösterdiği kanıtlarla yetinilmeyip, gerek görüldüğünde resen araştırma yapılarak kanıt toplanabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır. Eldeki davada davacının çalışmalarının ispatlandığı gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiş ise de; yapılan araştırma ve inceleme hüküm kurmaya yeterli ve elverişli değildir. Mahkemece dinlenen bordrolu tanık beyanları arasındaki çelişkiler giderilmeksizin karar verilmesi isabetsizdir.

Mahkemece; davacıya iddiasına konu çalışmasının hastahanelerin hangi birimde, işyerinin hangi bölümlerinde, hangi binada geçtiği açıklatarak, o birimde ihtilaf konusu dönemde çalışan kişilerin, birim amirleri, aynı veya benzer unvanlı memur kadrosunda çalışanların tespit edilerek ve ihtilafli dönemde sigortalı ile birlikte aynı birimde başka

bodrolu çalışan ve işverenin bordrolarında kayıtlı kişiler saptanarak bilgi ve görgülerine başvurulmalı, yargılama aşamasında dinlenen tanık anlatımlarının değerlendirilmesinde, işyerinin kapsamı kapasite ve niteliği nazara alınmalı, eldeki davada olduğu gibi dinlenen bordrolu tanıkların beyanları arasındaki belirgin çelişki giderilmeli ve böylece, bu konuda yeterli ve gerekli tüm soruşturma yapılarak uyumsuzluk konusu husus, hiçbir kuşku ve duraksamaya yer bırakmayacak biçimde çözümlenip; deliller hep birlikte değerlendirilip takdir edilerek varılacak sonuç uyarınca bir karar verilmelidir.

DAVA: Dava, davacının 01/01/1999 - 31/12/2000 tarihleri arasında davalı işverene ait iş yerinde geçen ve Kuruma bildirilmeyen sigortalı çalışmalarının tespiti istemine ilişkindir.

Mahkemece Dairemize devredilen Yargıtay 21.Hukuk Dairesi bozma ilamına uyularak; Davanın kabulü ile, davacının,01/07/1999-01/01/2000 arası 180 gün günlük 3,79TL, 01/01/2000-01/04/2000 arası 88 gün günlük 4,00TL, 01/04/2000-31/12/2000 arası 270 gün günlük 5,00TL ücretle davalılardan ... Temizlik Gıda San. Ltd. Şti. nezdinde çalıştığının tespitine, diğer davalı Ku-Ten Sosyal Hizmetler İnş. Teknik San. ve Tic. Ltd. Şirketi hakkında açılan davanın husumet yokluğundan reddine; karar verilmiştir.

Hükmün, davalı Kurum vekili ve davalı ... Temizlik Gıda San. Ltd. Şti. vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra, işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 79/10.(5510 86 vd.) maddesi olup bu tür sigortalı hizmetlerin tespitine ilişkin davaların, kamu düzeniyle ilgili olduğu ve bu nedenle de özel bir duyarlılıkla ve özenle yürütülmesinin zorunlu ve gerekli bulunduğu açıktır. Bu çerçevede, hak kayıplarının ve gerçeğe aykırı sigortalılık süresi edinme durumlarının önlenmesi, temel insan haklarından olan sosyal güvenlik hakkının korunabilmesi için, bu tür davalarda tarafların gösterdiği kanıtlarla yetinilmeyip, gerek görüldüğünde resen araştırma yapılarak kanıt toplanabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Eldeki davada davacının çalışmalarının ispatlandığı gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiş ise de; yapılan araştırma ve inceleme hüküm kurmaya yeterli ve elverişli değildir. Mahkemece dinlenen bordrolu tanık beyanları arasındaki çelişkiler giderilmeksizin karar verilmesi isabetsizdir.

Mahkemece; davacıya iddiasına konu çalışmasının hastahanenin hangi birimde, işyerinin hangi bölümlerinde, hangi binada geçtiği açıklatarak, o birimde ihtilaf konusu dönemde çalışan kişilerin, birim amirleri, aynı veya benzer unvanlı memur kadrosunda çalışanların tespit edilerek ve ihtilafı dönemde sigortalı ile birlikte aynı birimde başka bordrolu çalışan ve işverenin bordrolarında kayıtlı kişiler saptanarak bilgi ve görgülerine başvurulmalı, yargılama aşamasında dinlenen tanık anlatımlarının değerlendirilmesinde, işyerinin kapsamı kapasite ve niteliği nazara alınmalı, eldeki davada olduğu gibi dinlenen bordrolu tanıkların beyanları arasındaki belirgin çelişki giderilmeli ve böylece, bu konuda yeterli ve gerekli tüm soruşturma yapılarak uyuşmazlık konusu husus, hiçbir kuşku ve duraksamaya yer bırakmayacak biçimde çözümlenip; deliller hep birlikte değerlendirilip takdir edilerek varılacak sonuç uyarınca bir karar verilmelidir.

Mahkemenin, yukarıda açıklanan esaslar doğrultusunda araştırma yaparak elde edilecek sonuca göre bir karar vermesi gerekirken, eksik inceleme ve yanılığın değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

Bu nedenle, davalılar ... Temizlik Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlerden davalı işverene iadesine, 21.12.2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.